

Broedvogels Steengelaag

20 jaar Steengelaag 24 november 2012
Chris De Buyzer en Hugo De Beuckeleer

Kruidlaag, struiklaag, boomsoorten, dood hout

Geleidelijke overgang

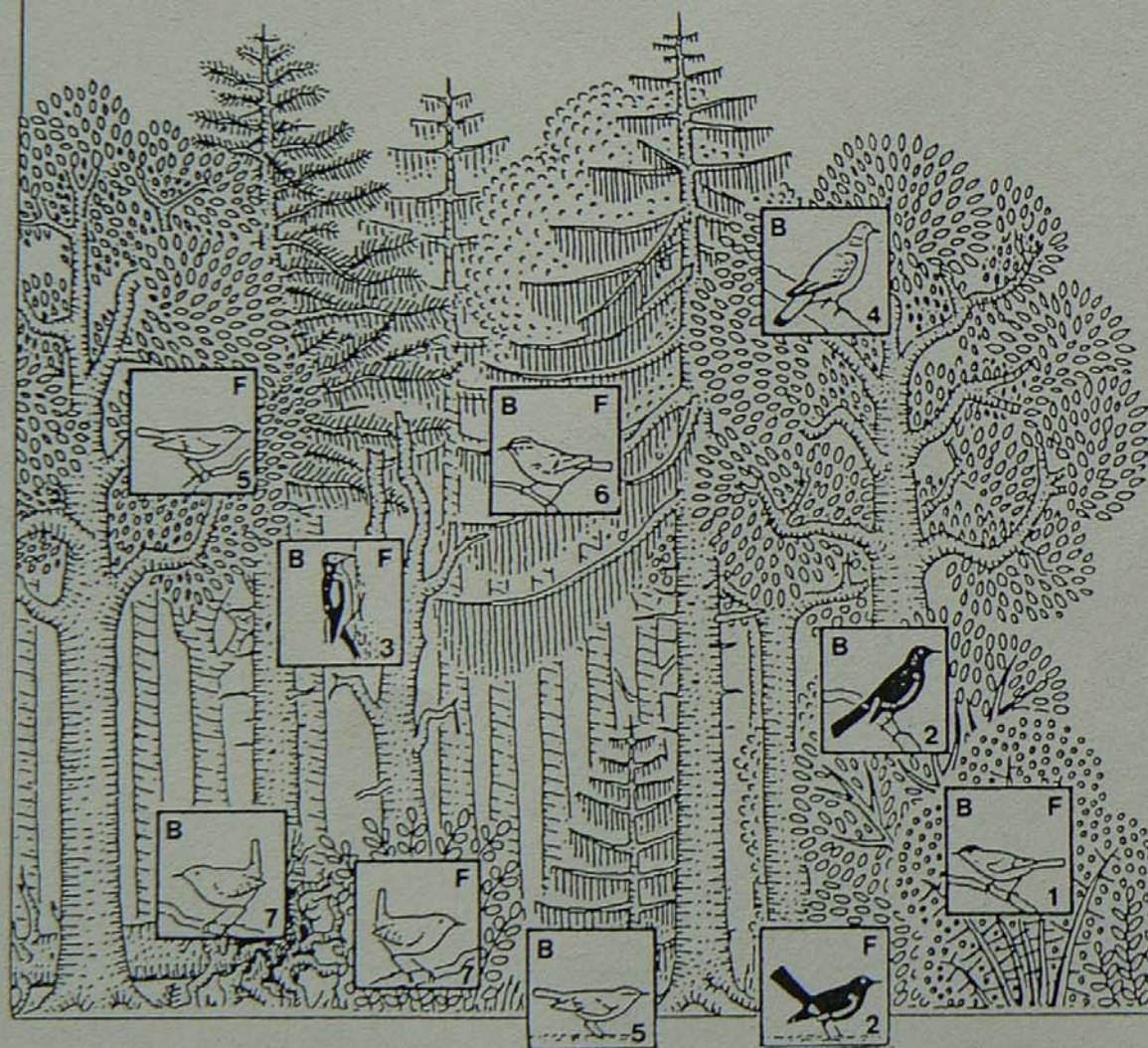

Fietspad = verbindingsweg

Ruigte aan de rand van het hooilandje

- 1 Zwartkop
- 2 Merel
- 3 Grote bonte specht
- 4 Houtduif
- 5 Fluiter
- 6 Vuurgoudhaantje
- 7 Winterkoning

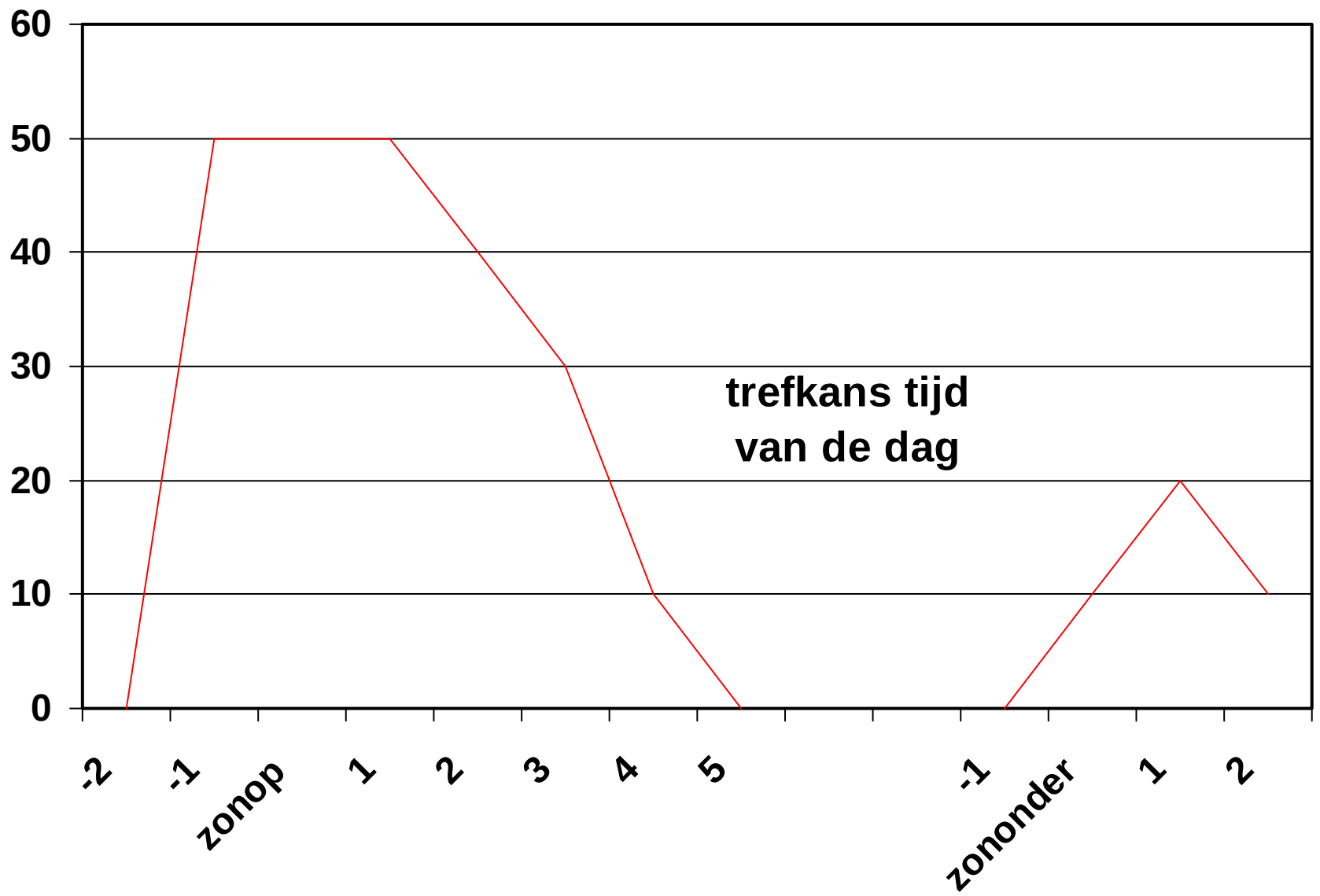
F = Foerageerplaats
B = Broedplaats

Het broedvogelonderzoek

- **Waarom ?**
 - Meten is weten
 - Graag doen
- **Methodiek**
 - Volgen van gestandaardiseerde werkwijze = vaste regels
 - Handleiding
 - Herhalen (jaarlijks ?)- tijdreeks – aantalsevolutie
= monitoring
 - Sinds lente 2012 Avimap

Rekening houden met trefkans

- **Afhankelijk waarnemer (basiskennis)**
 - Ken uw vogelsoorten
 - Ken uw geluiden en zang: MP3, CD
- **Afhankelijk weertype**
 - Regen en wind verlagen trefkans sterk
 - Na zachte nacht en weinig wind trefkans stijgt
- **Afhankelijk tijd van het jaar**
 - Spechten, grote lijster, heggenmus eind februari, maart
 - Bosrietzanger vanaf midden mei
- **Afhankelijk uur van de dag**
 - Meeste zangvogels vooral actief van zonsopgang tot 3 uur erna
 - Uilen actief uren na zonsondergang en uren voor zonsopgang
 - Aantal soorten dagactief , vb. nachtegaal

Keuzes Maken

- Keuzes maken
 - Inventarisatieronde (verkennen) : alle biotopen, max. 3 uur
 - 1 soort (kolonie), meerdere soorten, alle soorten (integraal)
- Plan inventarisatierondes
 - Minimaal 7 rondes, tussen elke ronde best 10 dagen
 - Plan inventarisatierondes in functie trefkans soorten:
 - De begin- en einddatum
 - Start- en stoptijd
 - Avondrondes? Nachtrondes?

Broedvogelinventarisatie voorjaar 2012

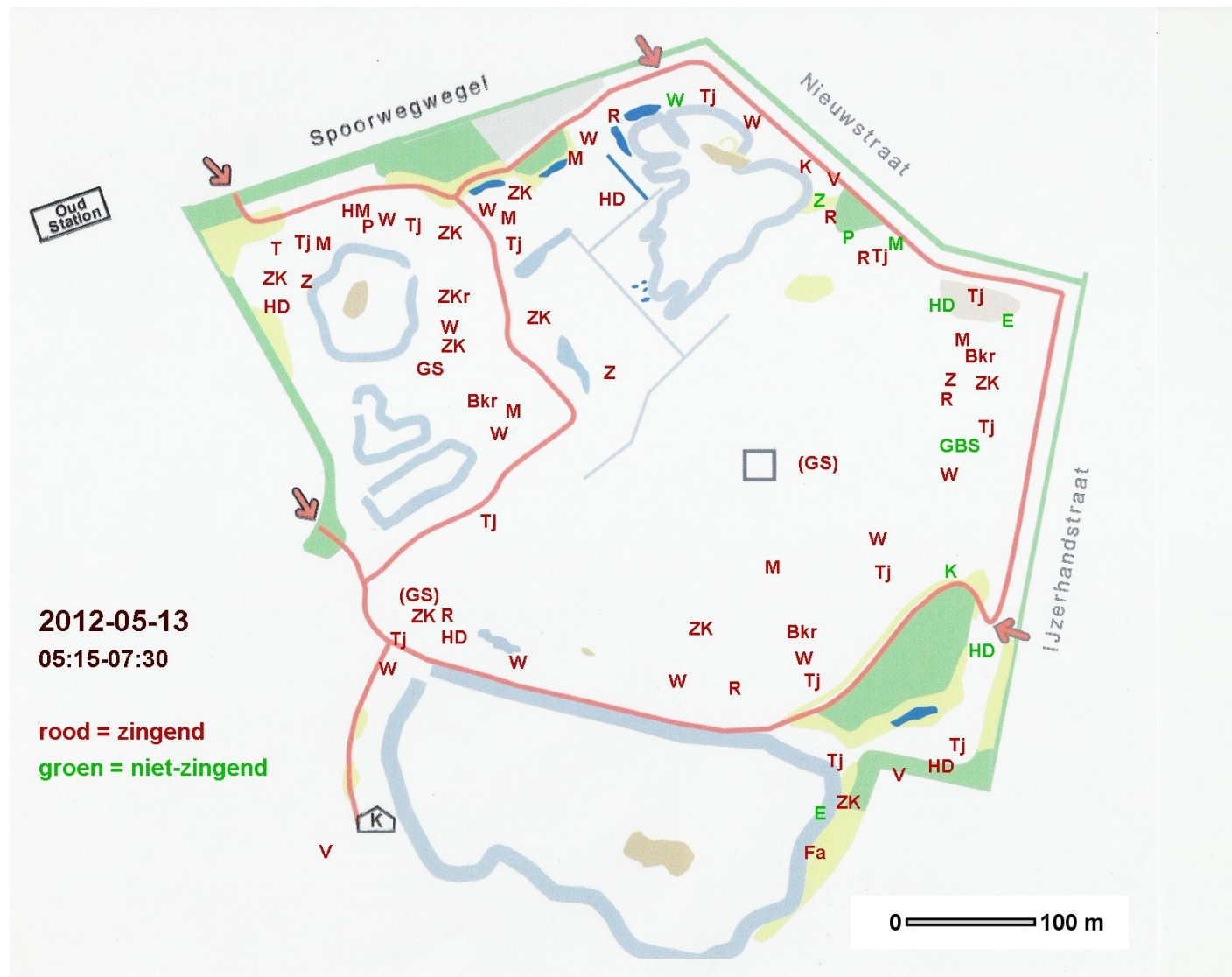
(Hugo De Beuckeleer)

- Ronde = Wandelpad = Bosgedeelte
- Alleen zangvogels + spechten
- 7 bezoeken
 - 04 april (19:00-20:00 u.)
 - 11 april (12:00-13:30 u.)
 - 09 mei (16:20-18:50 u.)
 - 13 mei (05:15-07:30 u.)
 - 26 mei (20:15-21:30 u.)
 - 28 mei (10:30-13:30 u.)
 - 14 juni (15:00-18:00 u.)

Veldwerk op het terrein

- Dagkaart
 - Alle soorten (vogels) , 1 datum
- Noteren op kaart
 - Gebruik voor vogelsoorten afkortingen
 - Noteer datum, beginuur, einduur, weertype, volledig of onvolledig
 - Noteer de categorie van de waarneming
 - Volwassen individu in geschikt broedbiotoop
 - Paar in geschikt broedbiotoop
 - Territorium- indicerende waarneming= zang, balts, vechten ...
 - Nest-indicerende waarneming: alarm, nestmateriaal, voedsel
 - Nest gevonden bv. canadese gans

Dagkaart 13 mei

Thuis achter je bureau

- Opmaken soortkaarten
 - 1 soort , alle datums op 1 kaart, kleur, nummering
 - Manueel
 - Via Avimap
- Van soortkaart naar stippenkaart = clustering van territoria
 - Interpretatie volgens bepaalde regels:
 - Uitsluitende waarneming
 - Datumgrenzen –vb. tijdvak van 10 april tot 20 juli. Minstens 1 waarneming binnen datumgrenzen
 - Geldige waarnemingen – 5 categorieën - bij 1- 6 bezoeken minstens 1 geldige waarneming
 - Manueel
 - Via Avimap
 - Autoclustering = automatisch

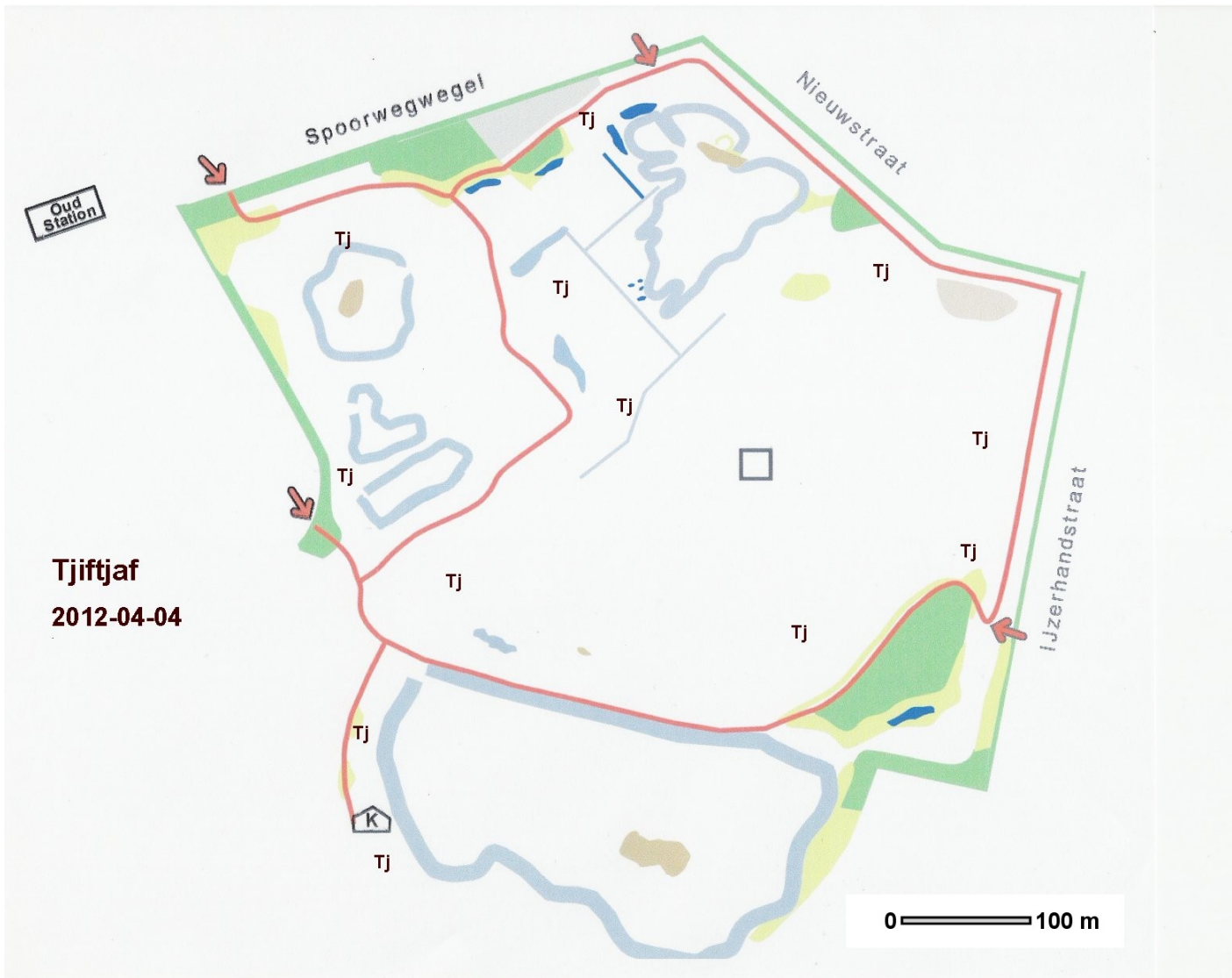
Van soortkaart naar clustering en stippenkaart
Twee voorbeelden: tjiftjaf en zwartkop

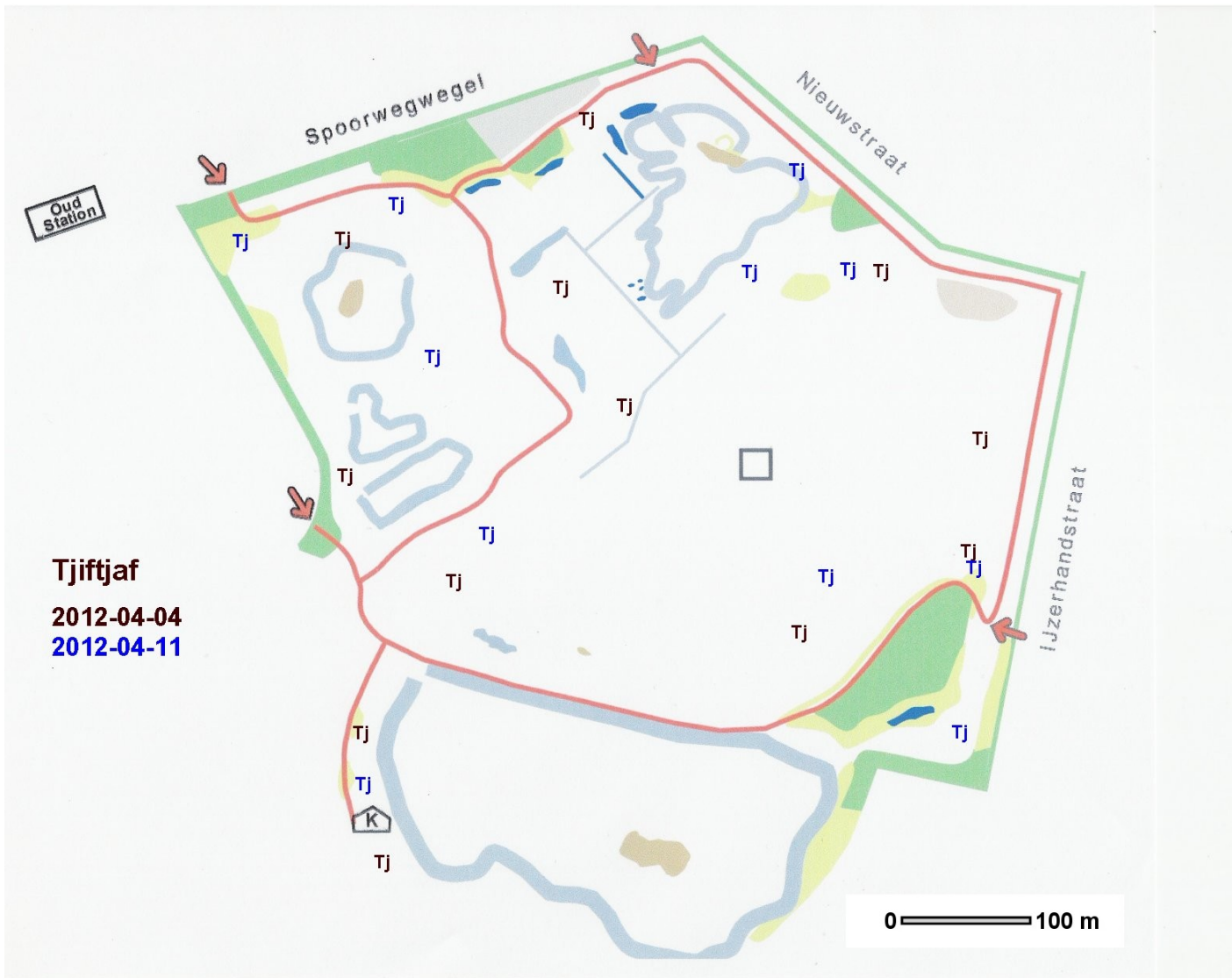

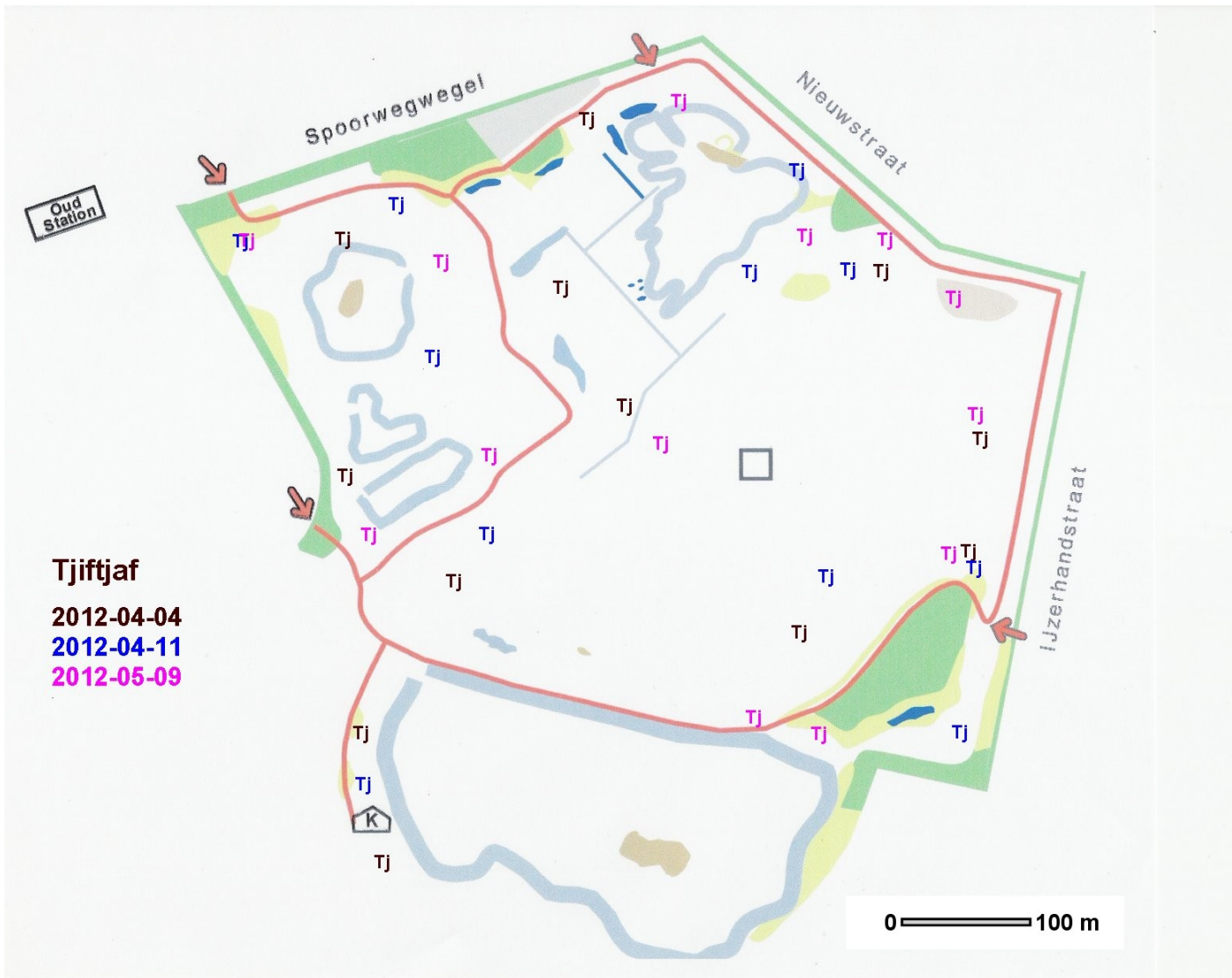
Tjiftjaf

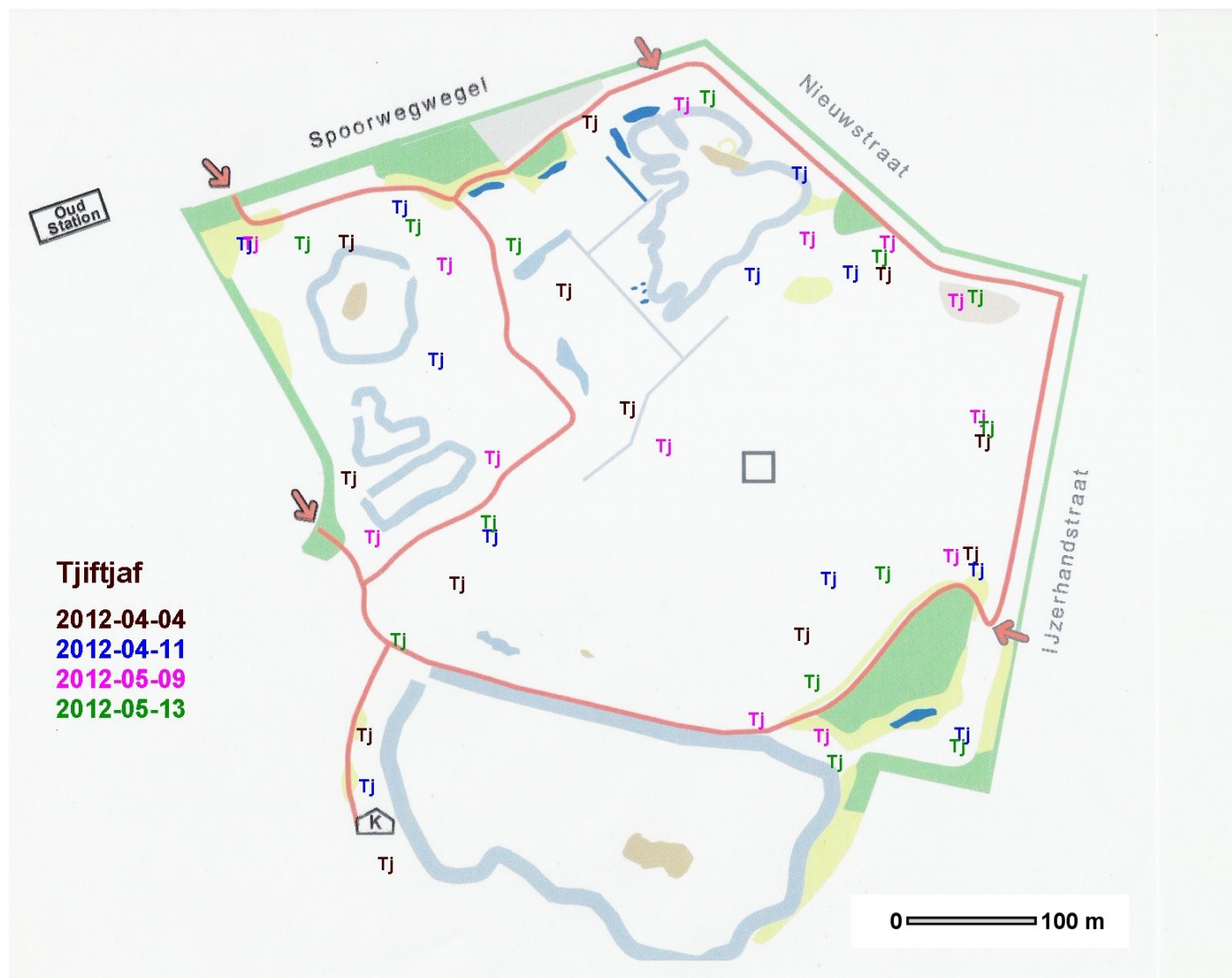

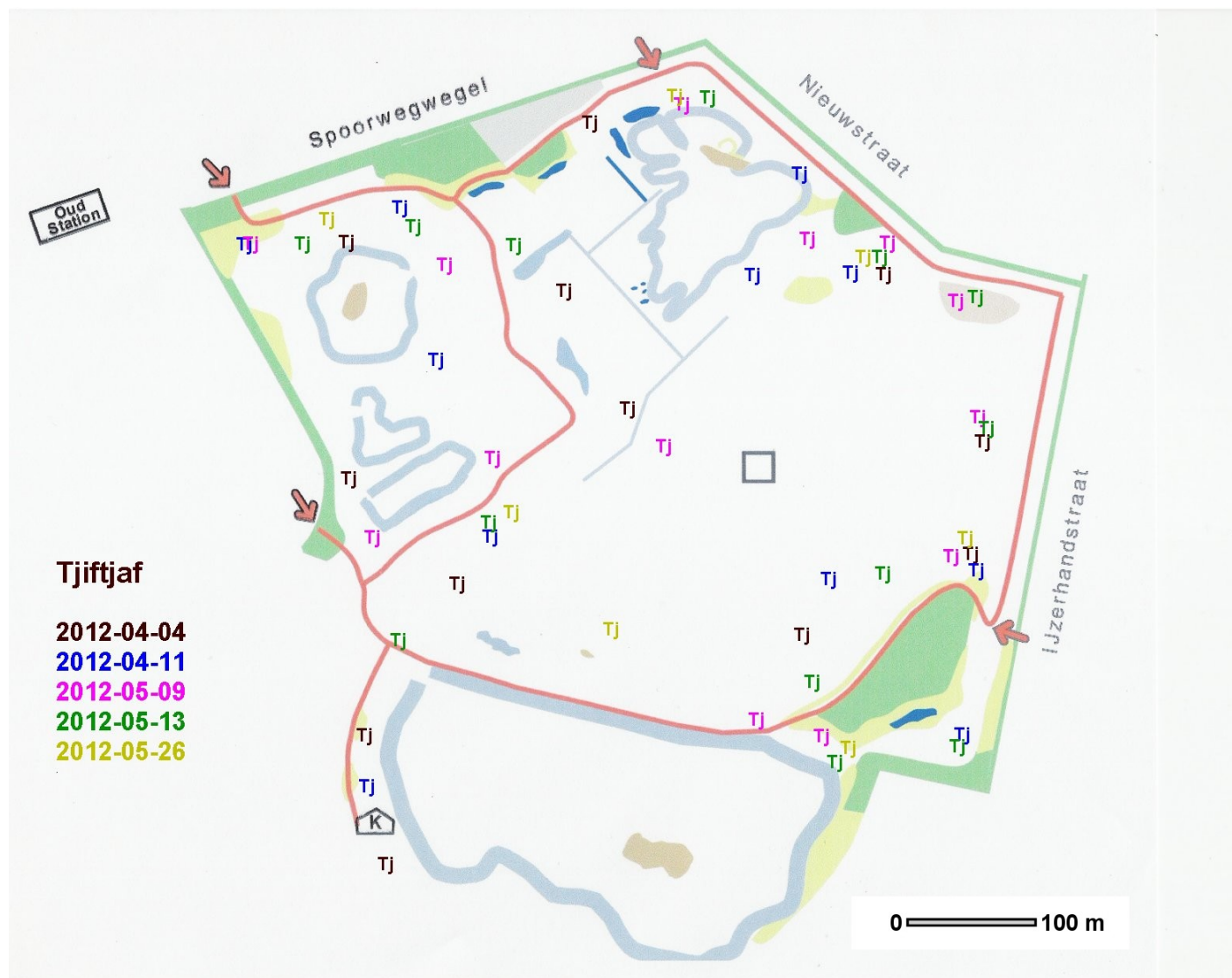
- Foerageert in struiken
- Zingt vaak in boomtoppen
- Nest bolvormig, meestal in de onderbegroeiing laag bij de grond

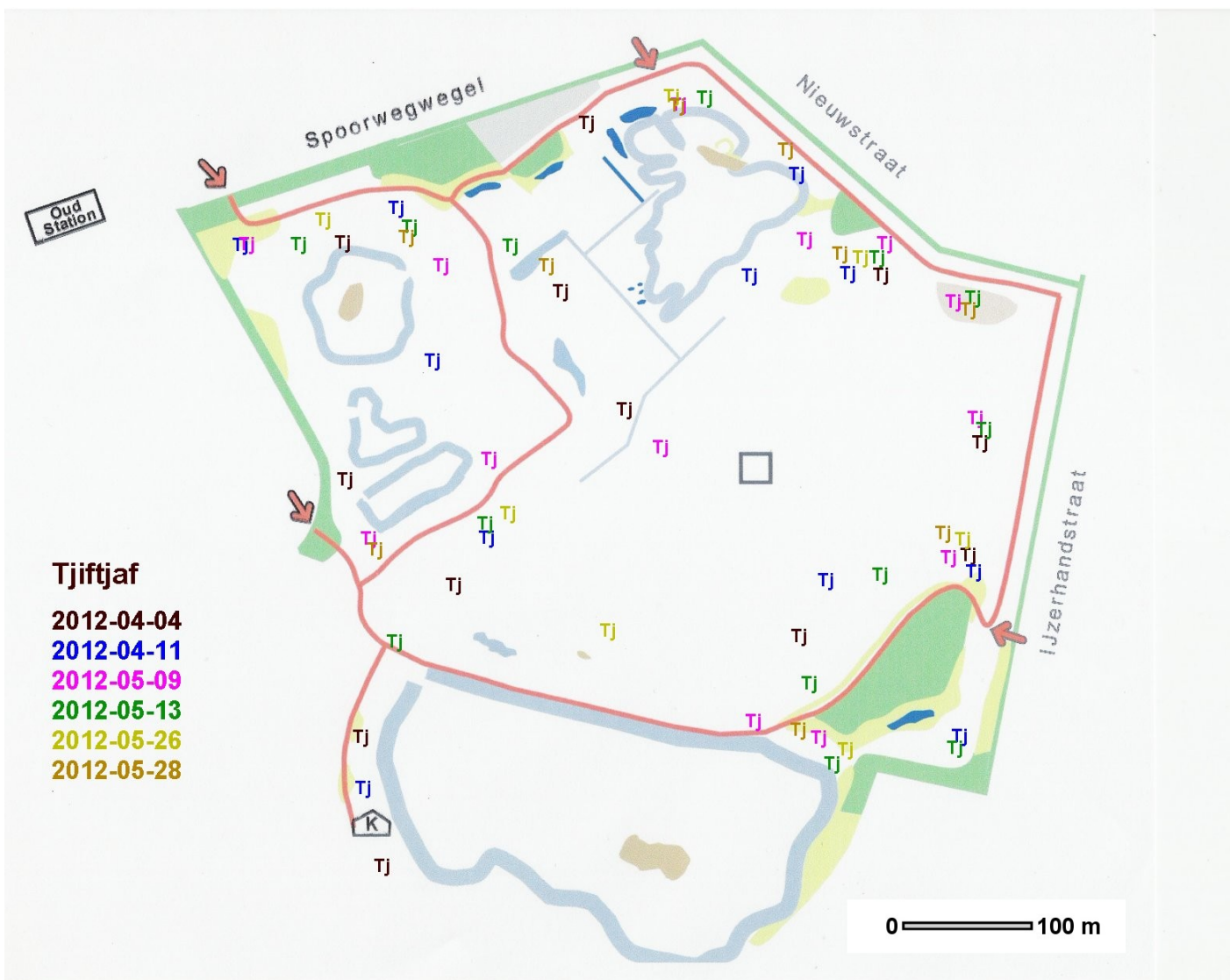

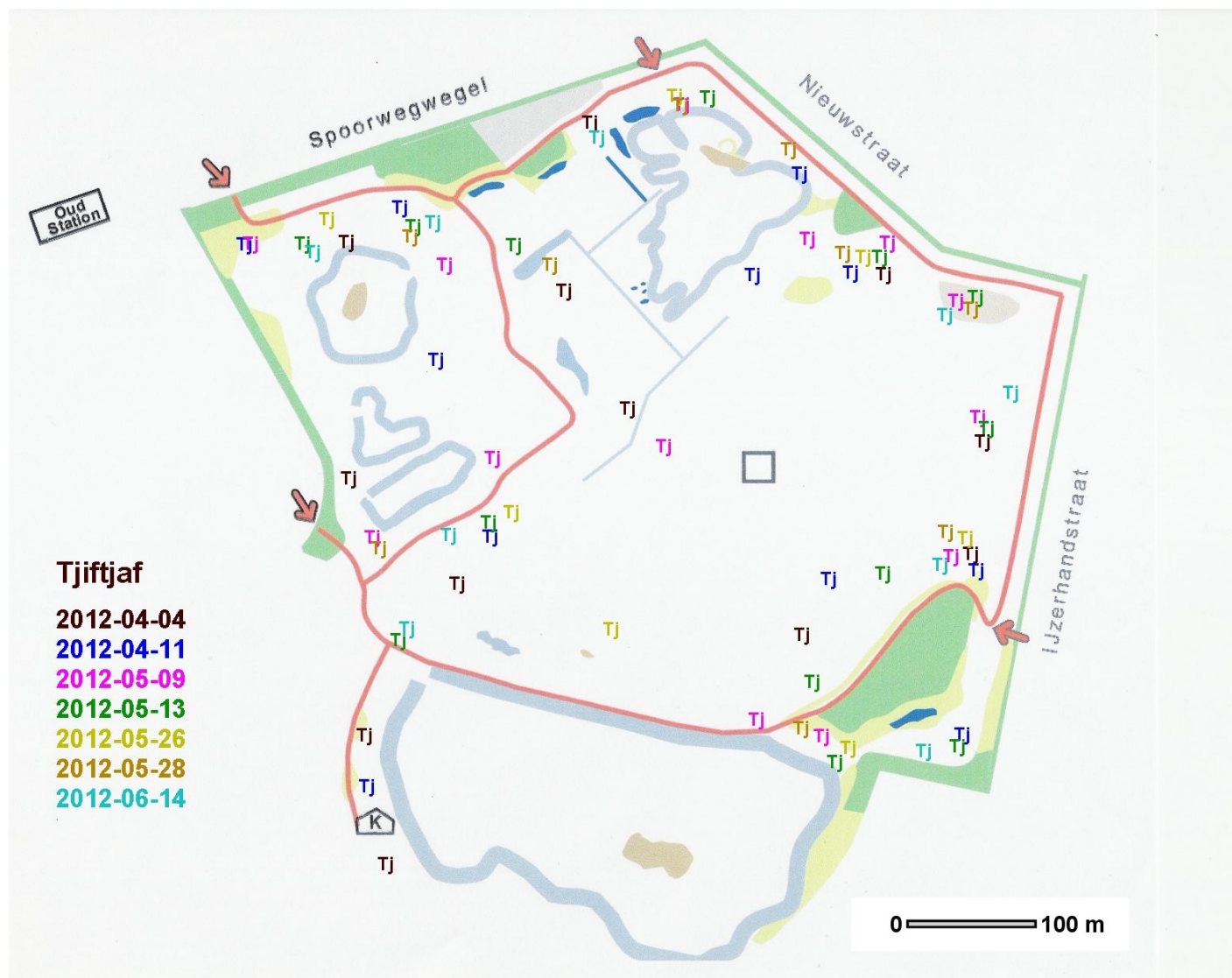

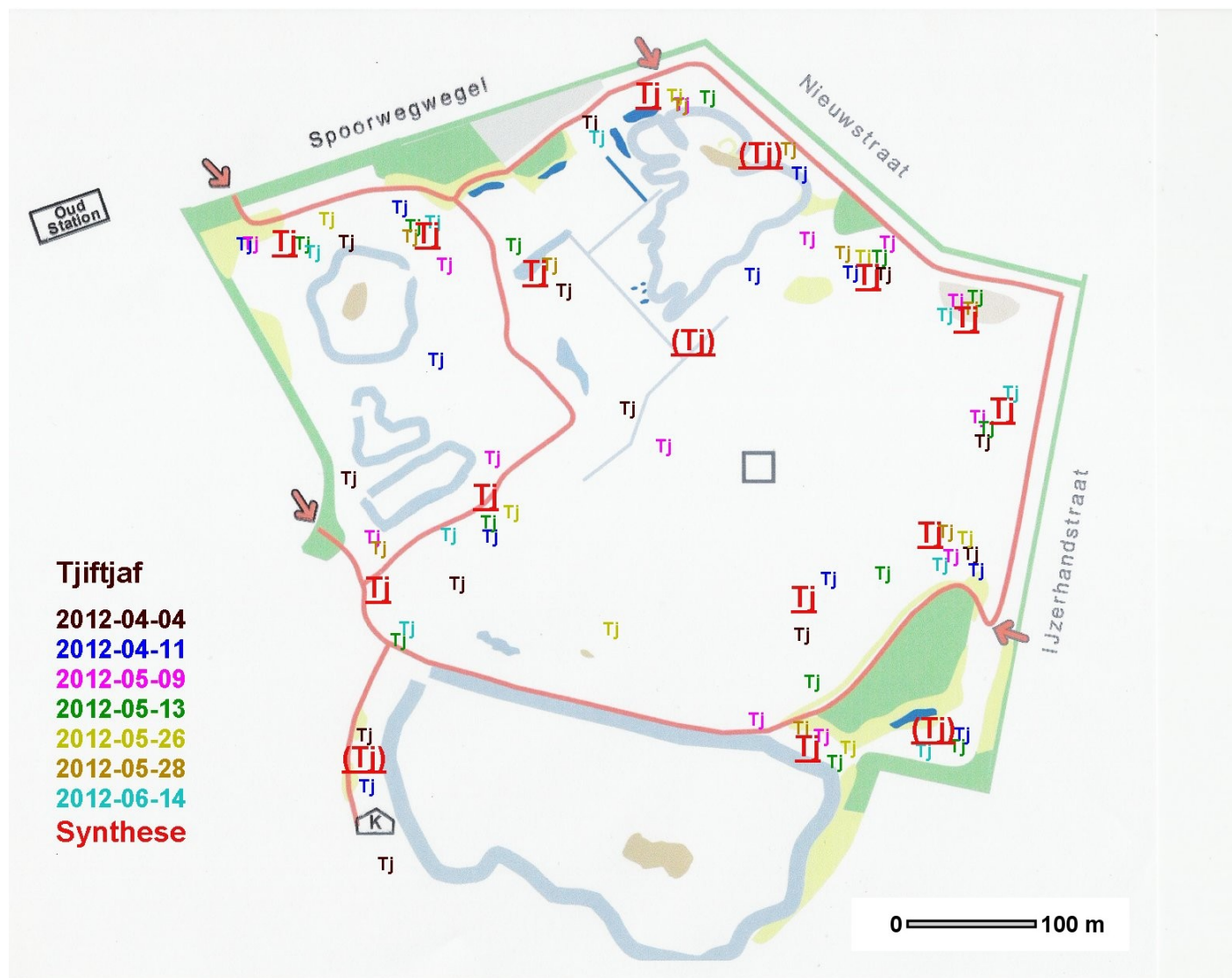

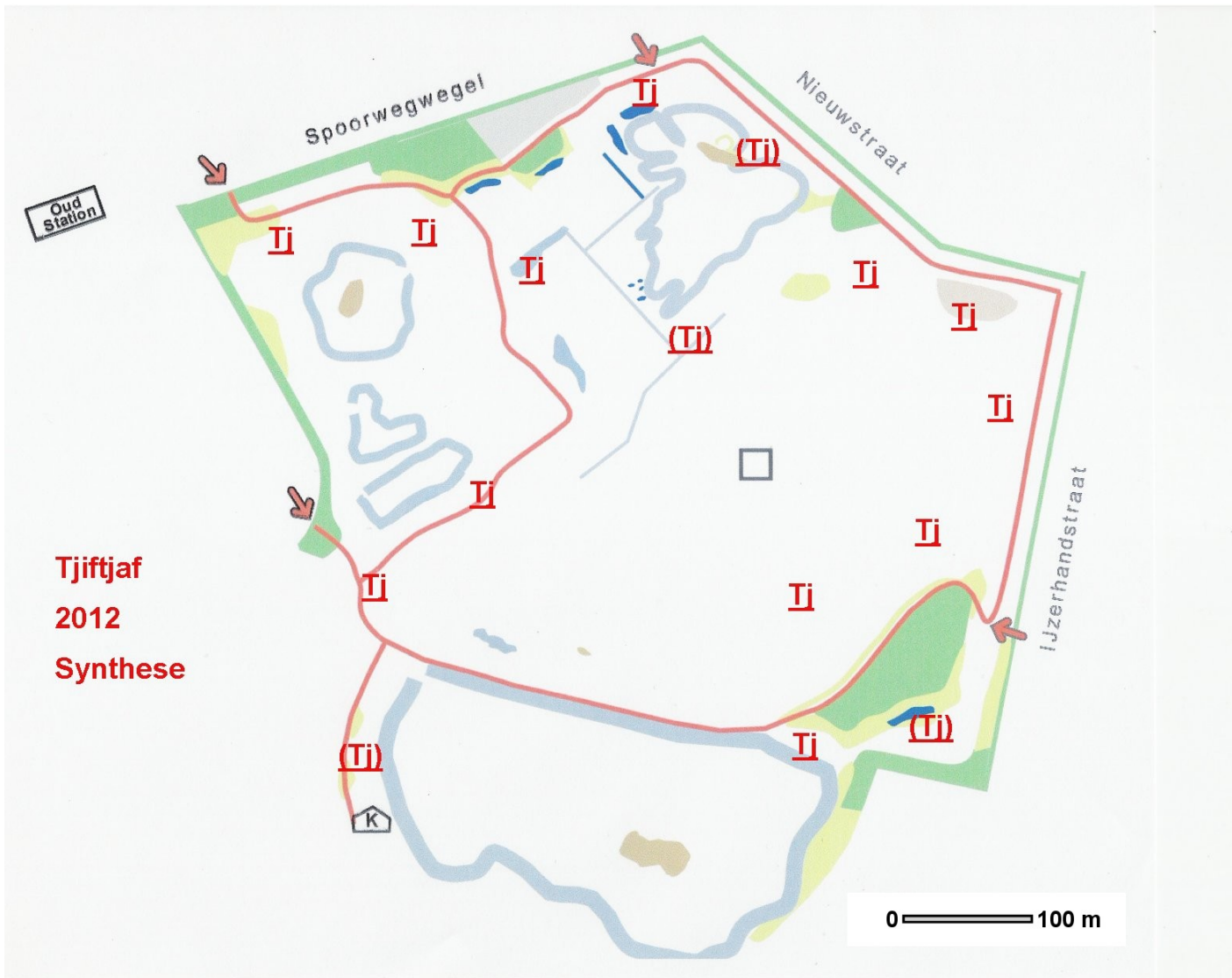

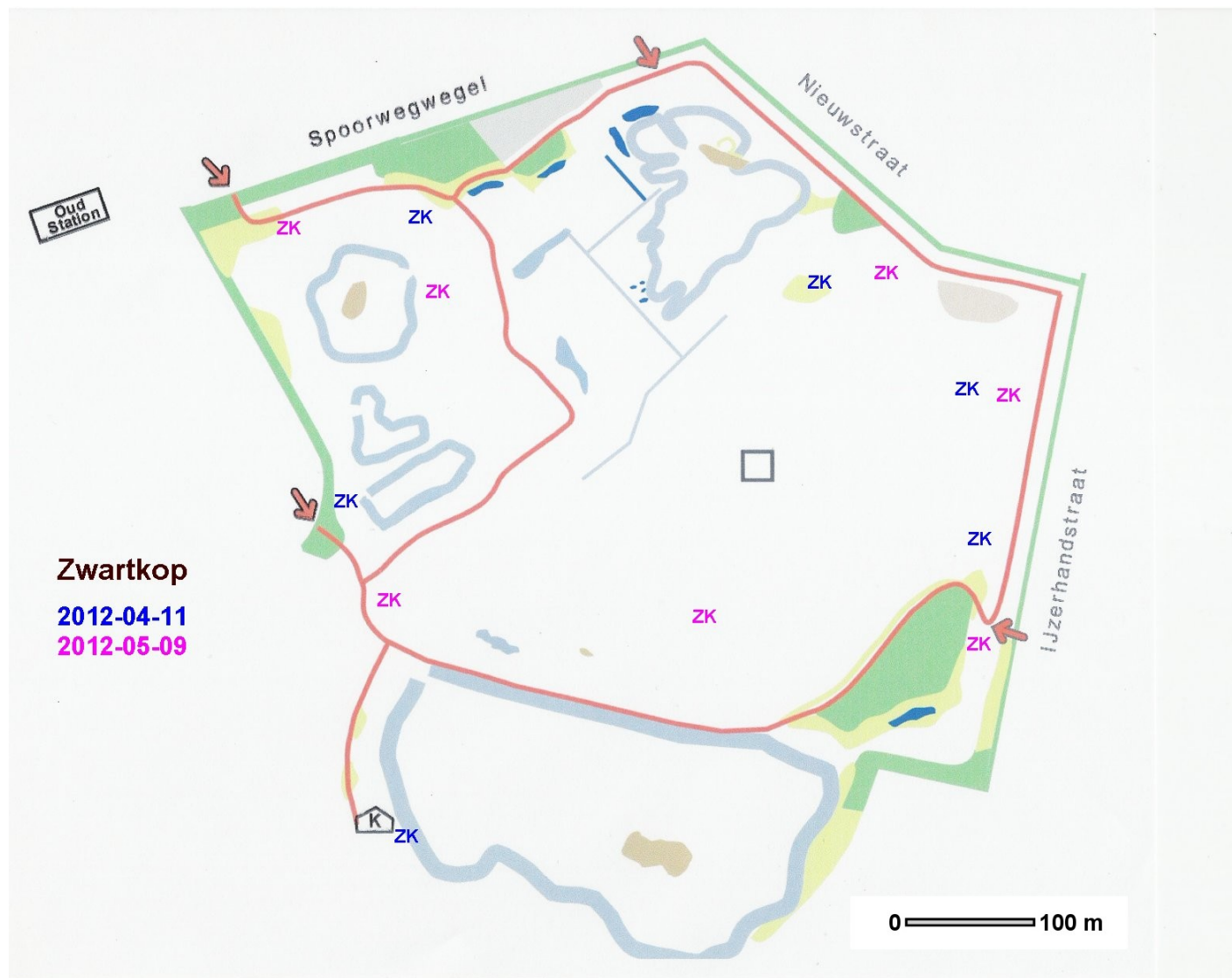

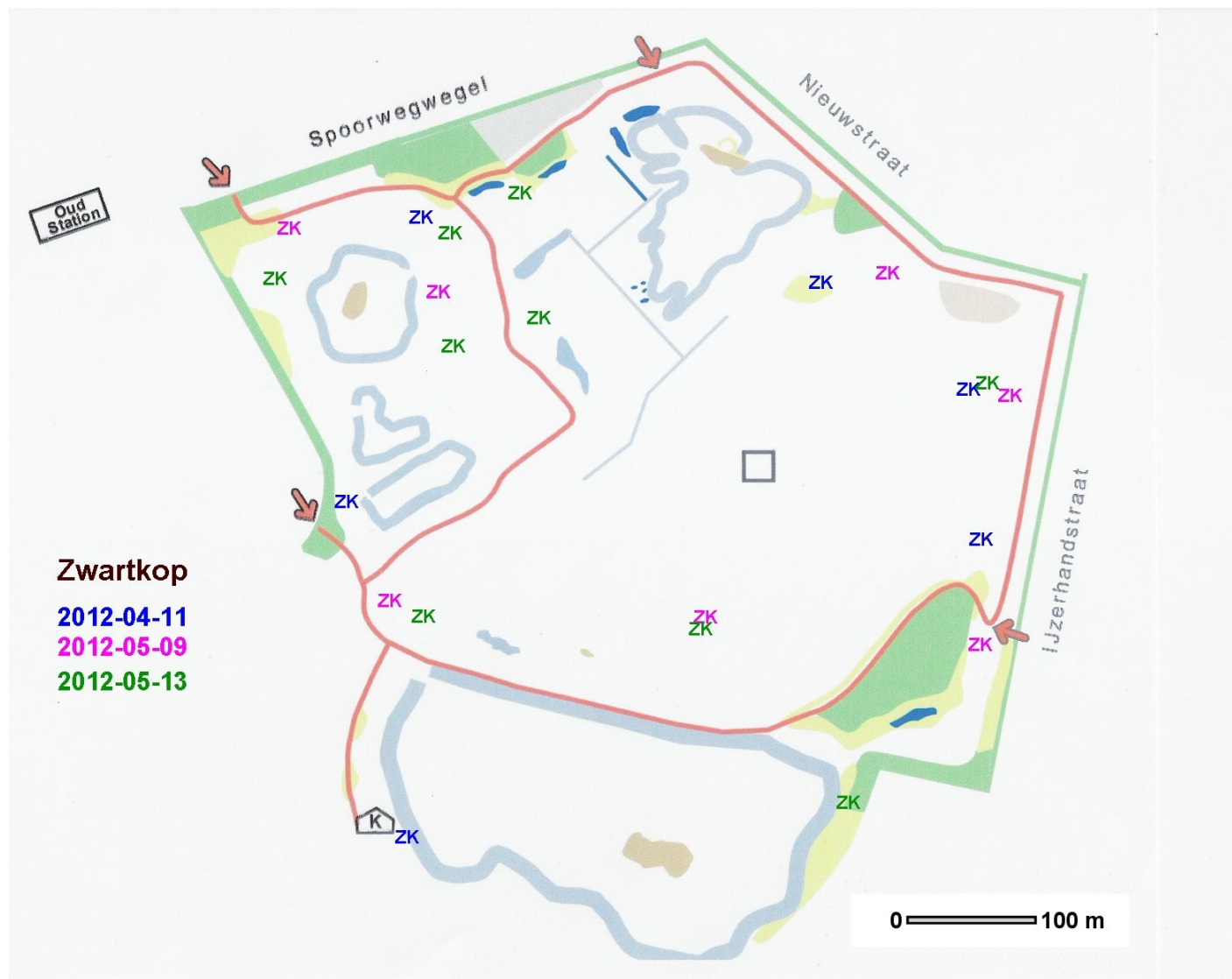
Zwartkop

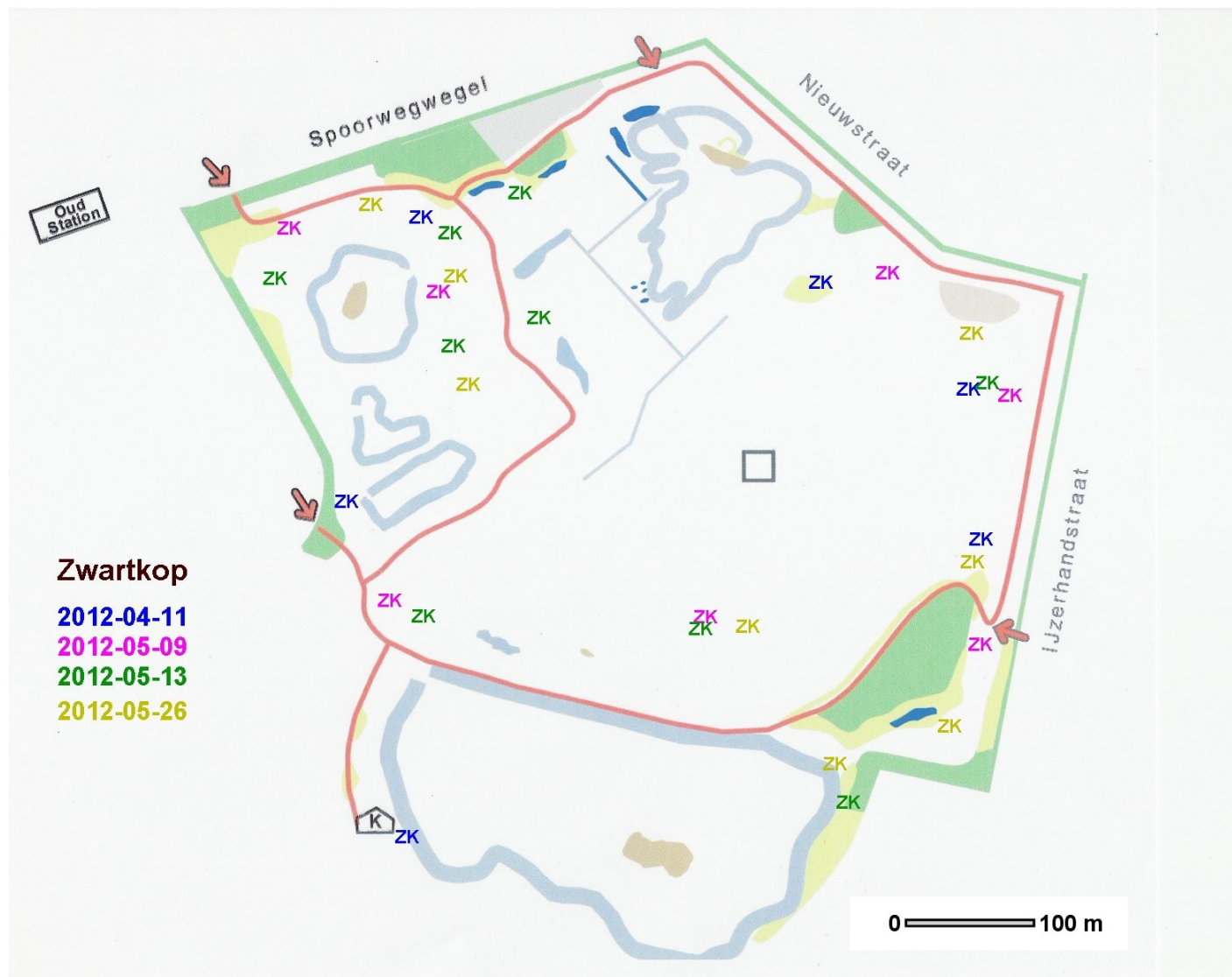
- Zingt in hogere struiken
- Nest meestal 1 – 3 m boven de grond

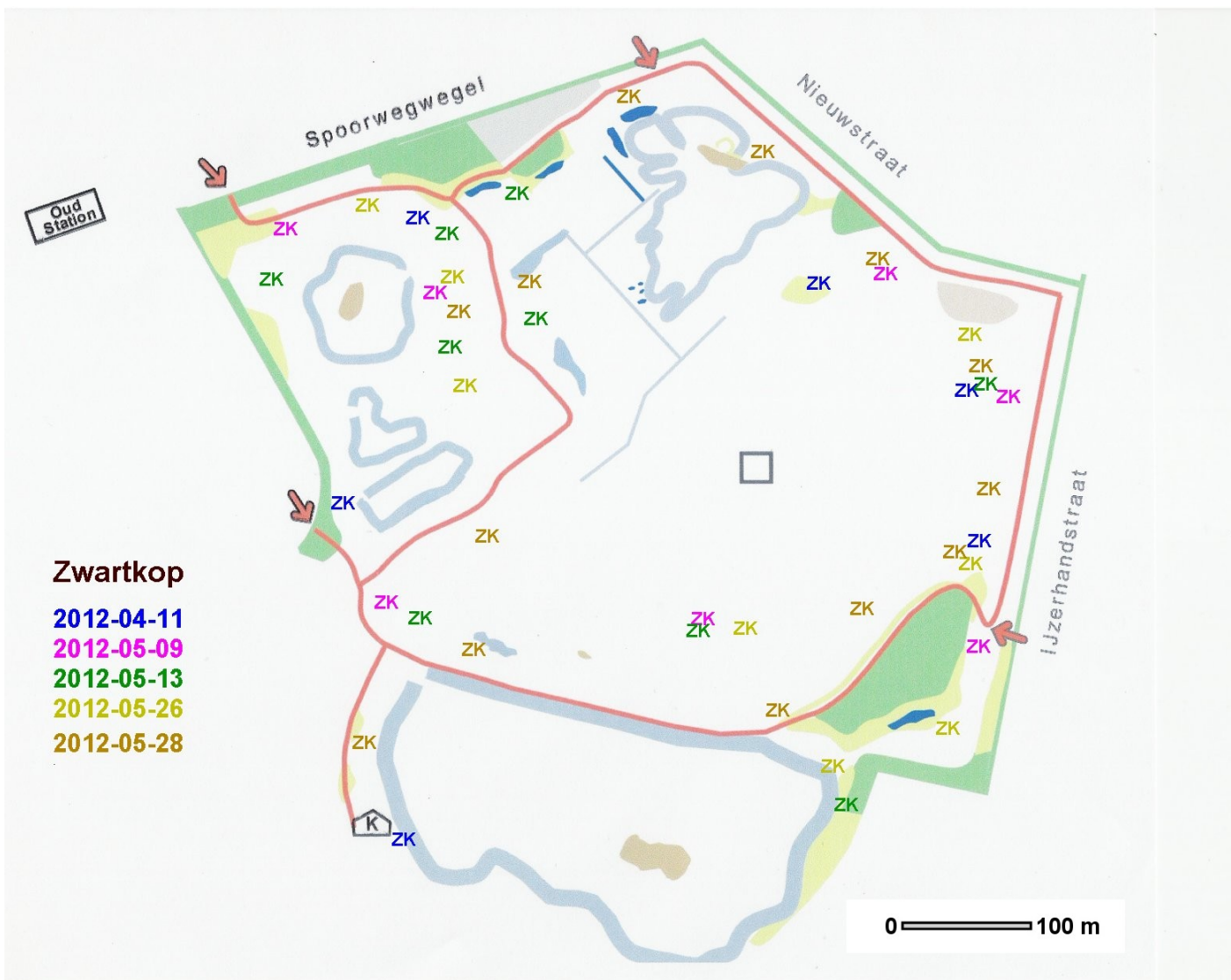

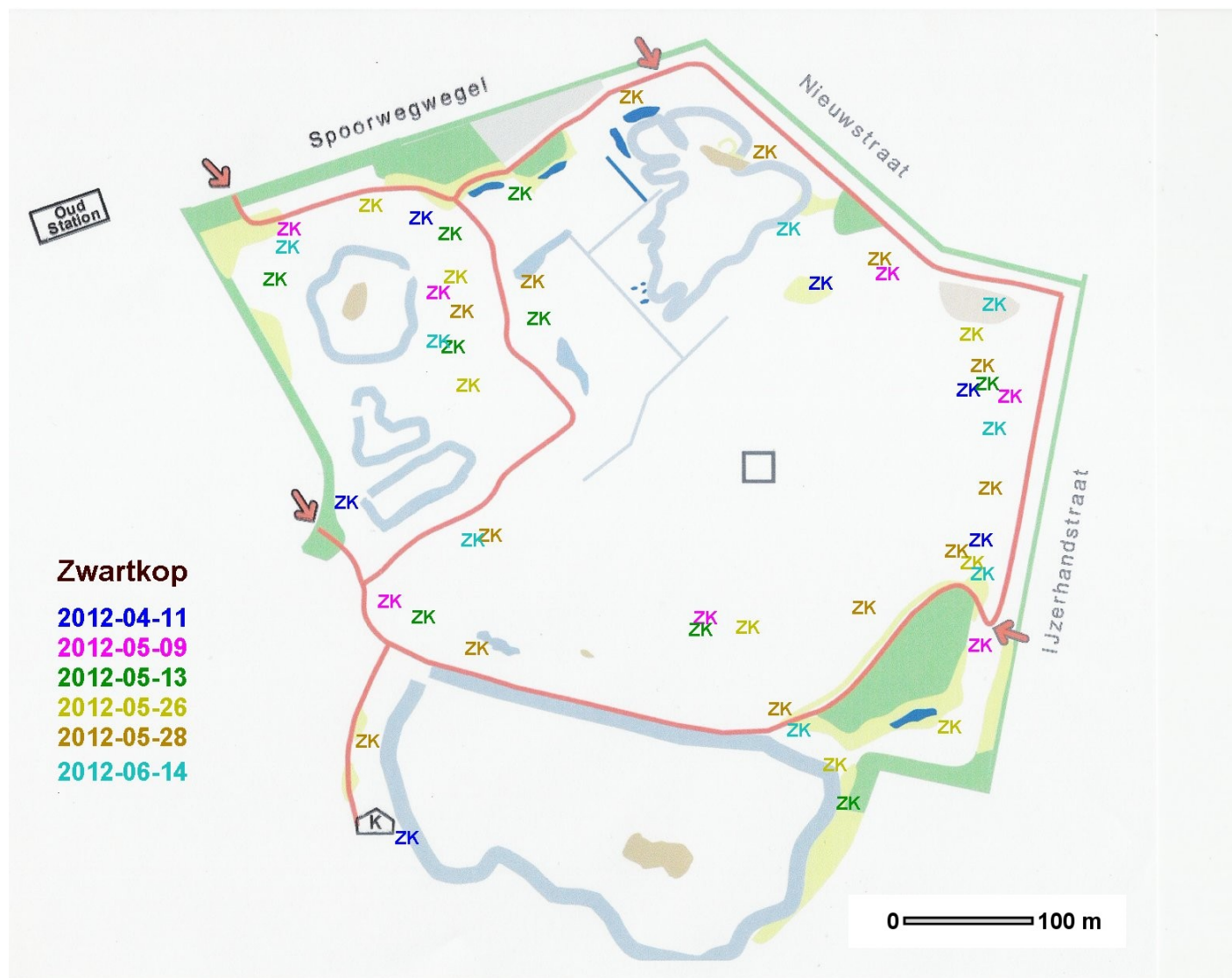

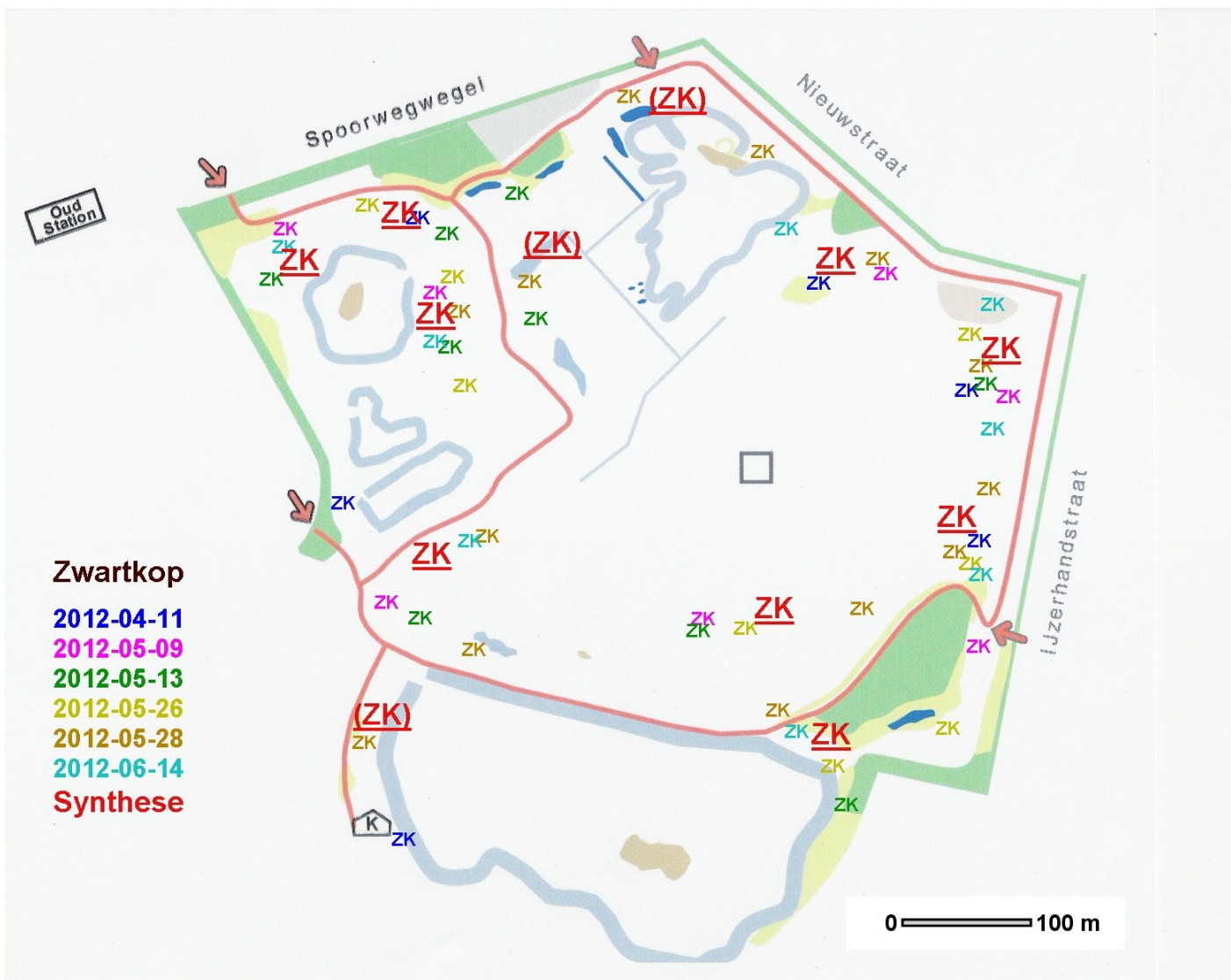

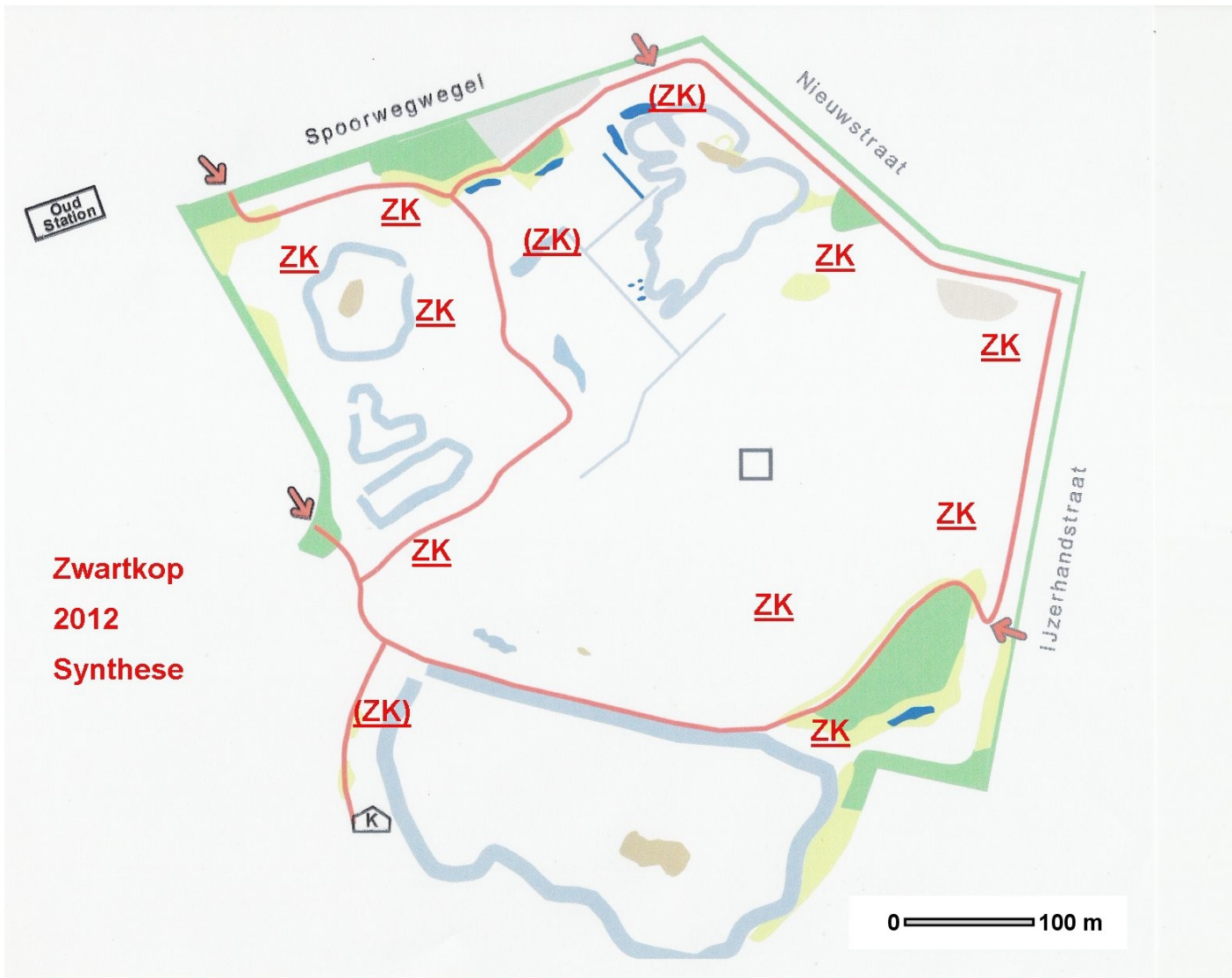

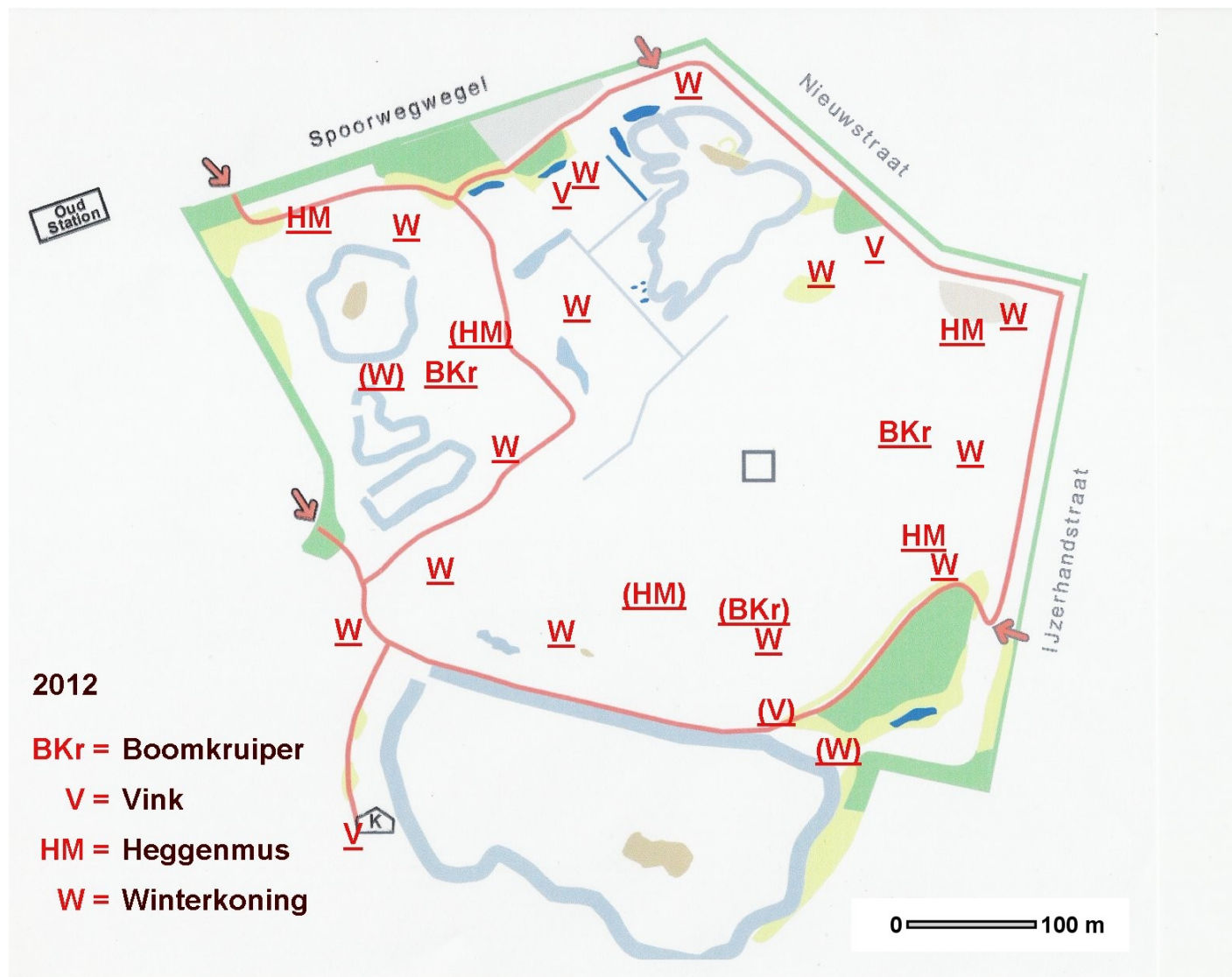

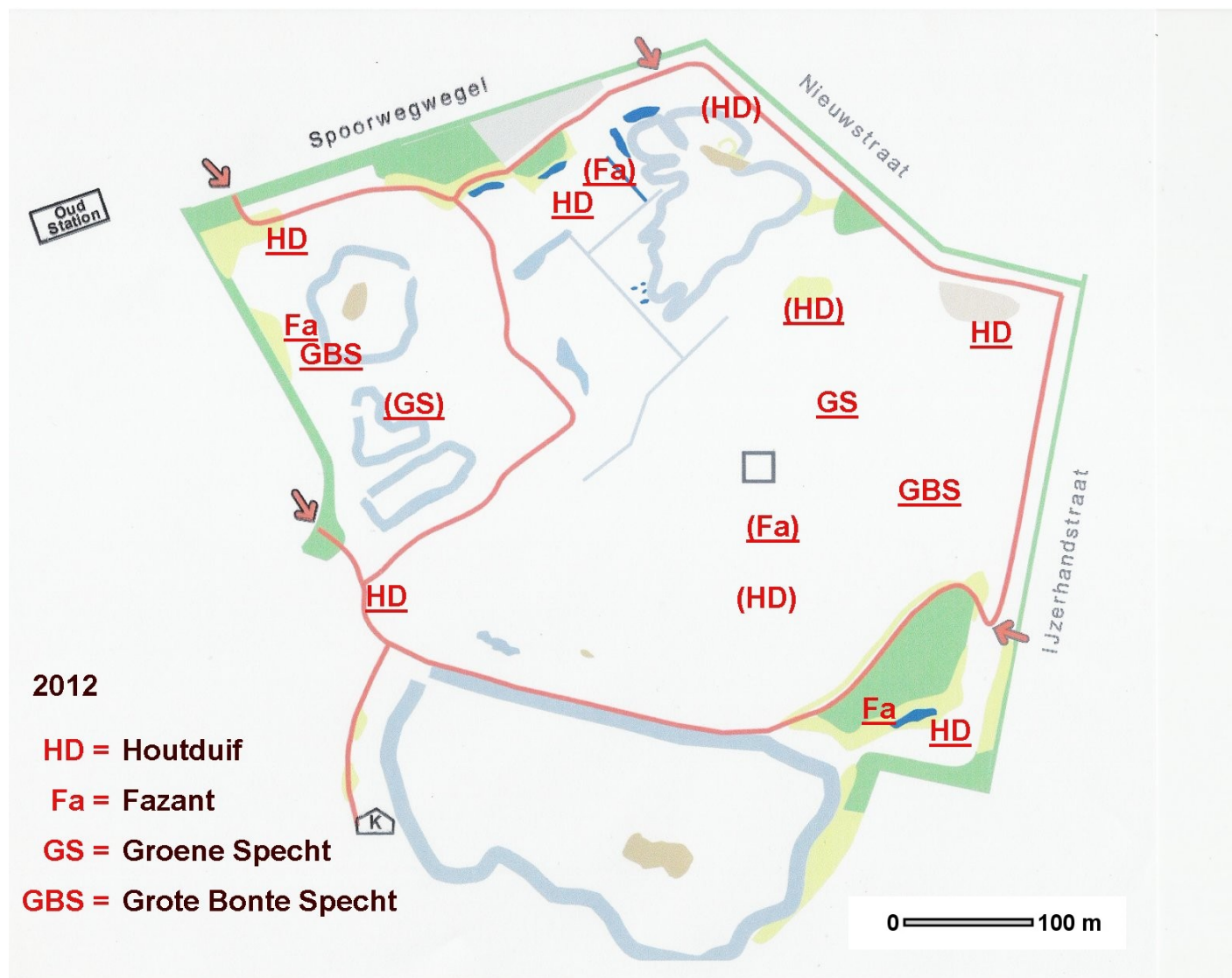

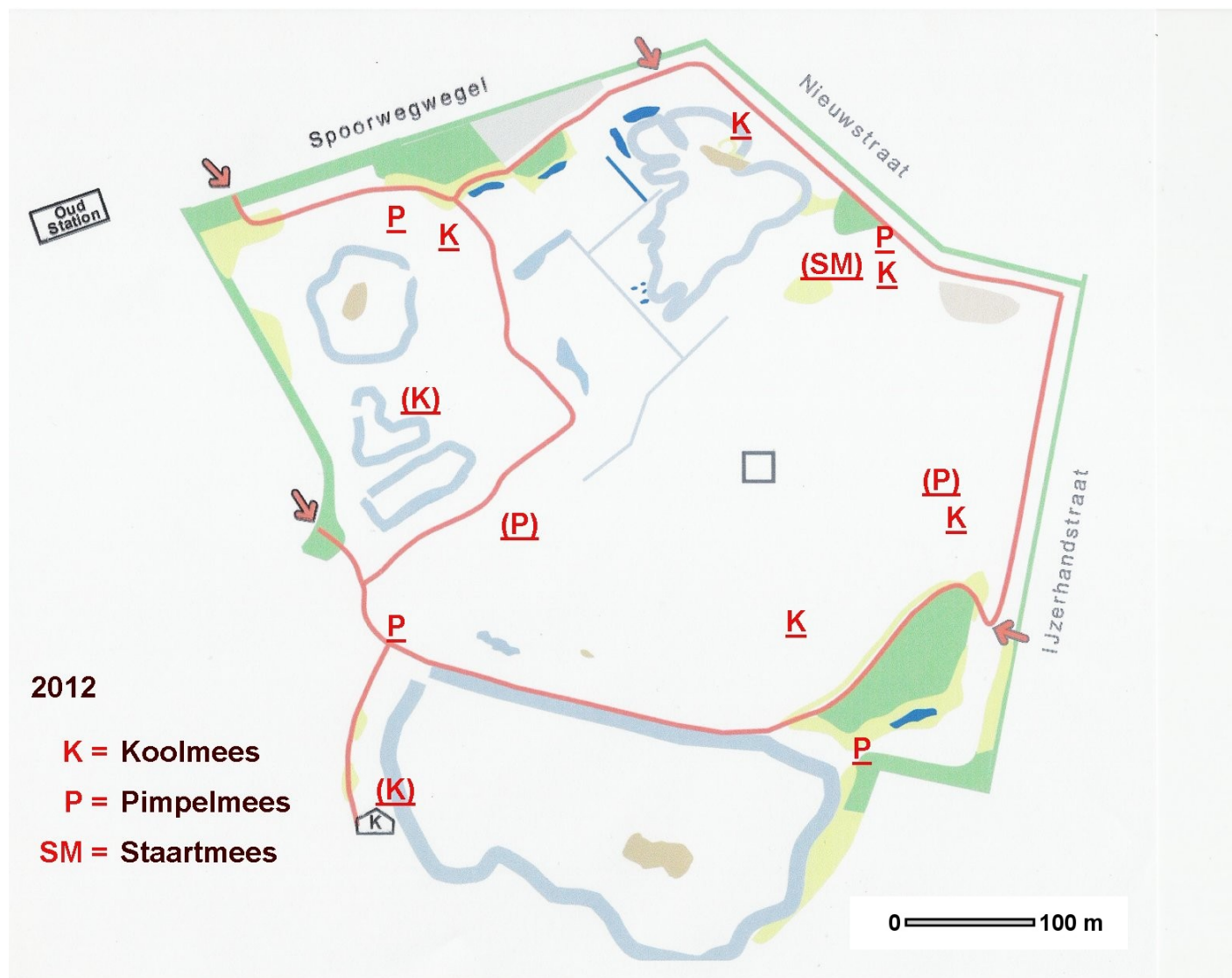

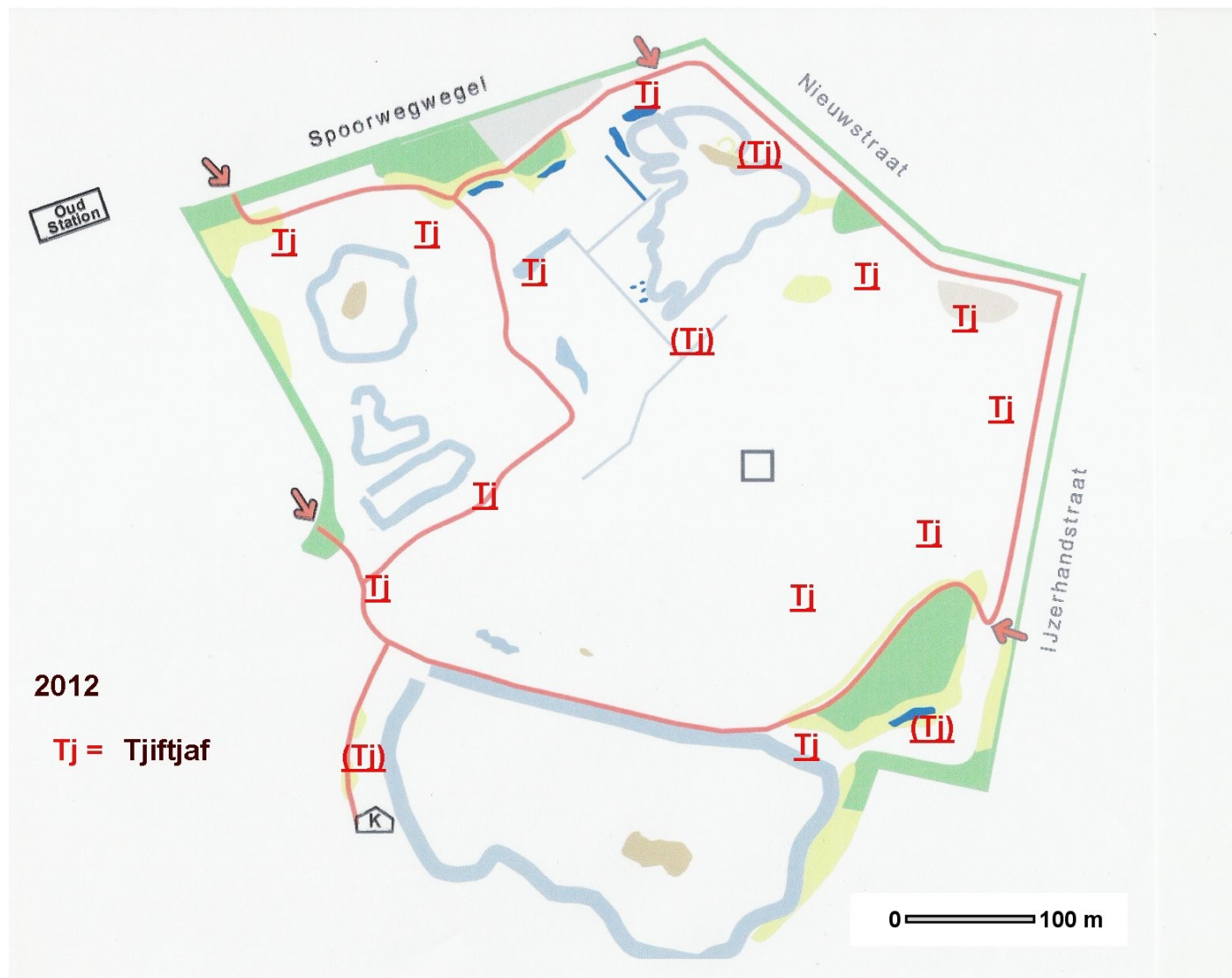
Bespreking stippenkaarten (= territoria)

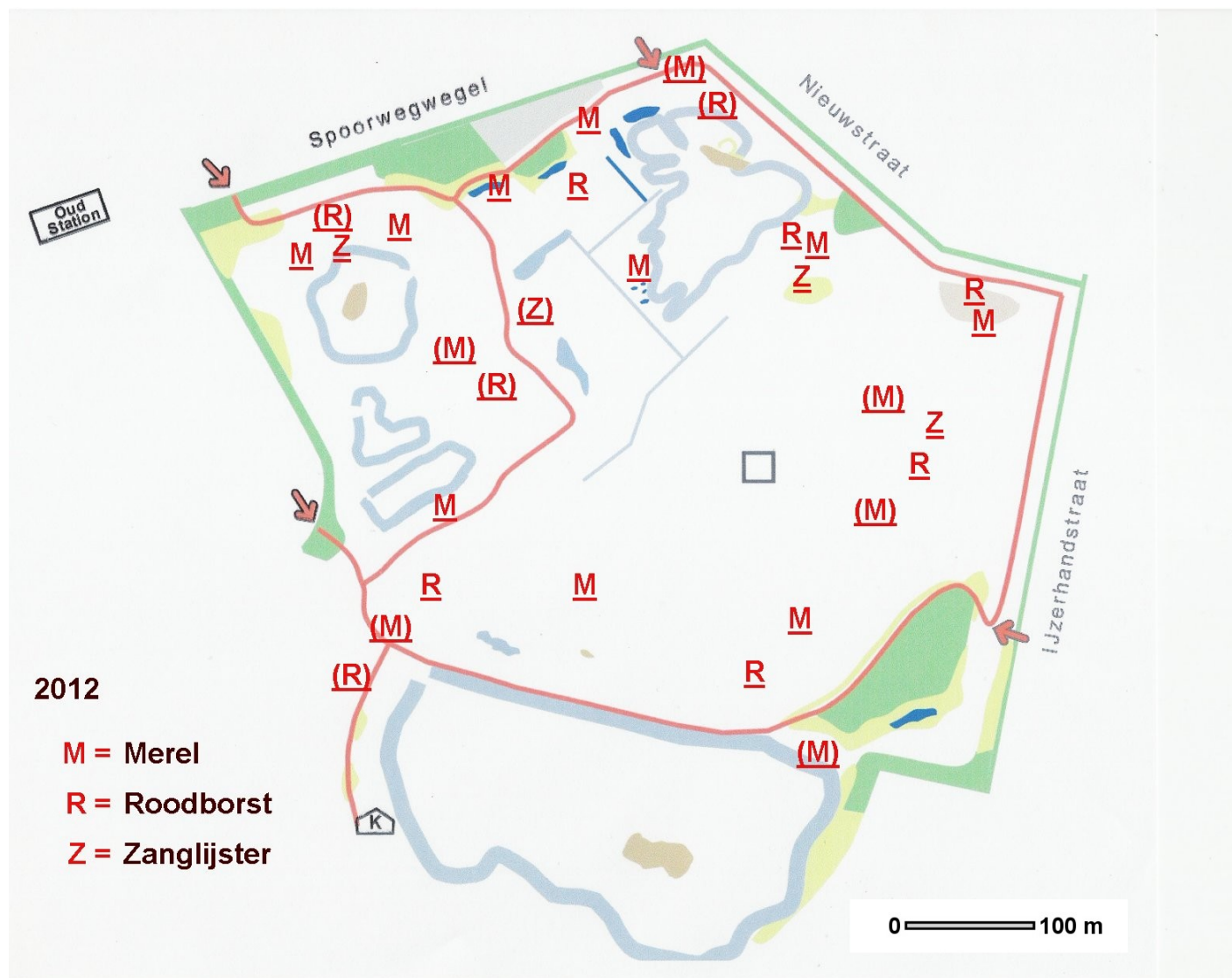

Tabel overzicht resultaten

- Getallen geven territoria weer en geen broedparen
- Invloed tijdstip van de dag ?
- Bz = broedvogel zingend
- Bzn = broedvogel niet zingend

Broedvogels STG	Afk	12D04		12D11		12E09		12E13		12E26		12E28		12F14		SYNTH		
Monitoring:		19-20 u.		12-13:30 u.		16:20-18:50		05:15-07:30		20:15-21:30		10:30-13:30		15-18 u.		min	max	
		bz	bnz	bz	bnz	bz	bnz	bz	bnz	bz	bnz	bz	bnz	bz	bnz			
Boomkruiper	BKr			2		2		3		1		2		1		2	3	
Vink	V			1		3	1	3		2		1	1	3		3	4	
Heggenmus	HM	1		3		4		1		3		1		0		3	5	
Winterkoning	W	7		12	1	10		12	1	6		12		5	1	13	15	
Houtduif	HD	1	1	2	2	4	1	4	1	4	1	5	1	2		5	8	
Fazant	Fa	2		3		2	1	1		0			1	0		2	4	
Groene Specht	GS	1		1		1		1			1	0			1	1	2	
Grote Bonte Specht	GBS	1			2		1		1		2		2		1	2	2	
Ekster	E			0			1		2		1		1		1	1	2	
Gaai	Ga			0	1		1	0		0		0		0		0	1	
Kauw	Ka				2		1	0			1		1	1		2	4	
Zwarte Kraai	ZKr	1		1		1		1			1	0		0		1	2	
Koolmees	K	1		4	4	4	1	1	1		1	2	1	0		5	7	
Pimpelmees	P	3		5	2	0		1	1	0		3			2	4	6	
Staartmees	SM			0		0				0		0			1	0	1	
Grasmus	GM					1		0		0		0		1		1	1	
Tijftjaf	Tj	12		11		13		13		7		9		9		12	16	
Tuinfluit	T					0		1		0		2		1		1	1	
Zwartkop	ZK			6		7		9		8		13		8		9	12	
Merel	M	5		5	2	9		6	1	7	1	7	3	9		10	16	
Roodborst	R	9		5		5		6		6	1	2		5		6	10	
Zanglijster	Z	2		1		2		3	1	3		0		3		3	4	
Totalen		46	1	62	16	68	8	66	9	47	10	59	11	48	7	86	126	

Wat met de resultaten?

- Liefst niet in een schuif
- Instrument naar bescherming toe gebieden en soorten
 - Wetgeving: vogelrichtlijn + habitatrichtlijn = Natura 2000, GIHD, IHD per natuurgebied, rode lijst
- Koppelen naar beheer
 - Natuurbeheer in functie bepaalde soorten = doelgroep
 - Evaluatie gevoerde beheer, doelstellingen (IHD) gehaald ?
 - Jaarlijks monitoringrapport naar NP.Beheer (multisoortenlijst)
 - 5 jaarlijks monitoringrapport voor ANB
- Publiceren
 - Afdelingstijdschrift, website, Natuurpunt.Oriolus
 - Maar voorzichtig met gevoelige soorten